

**«СӘРСЕН АМАНЖОЛОВ АТЫНДАҒЫ ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН
УНИВЕРСИТЕТІ» КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК
ҚОҒАМЫ**

БЕКІТЕМІН

**«Сәрсен Аманжолов атындағы
Шығыс Қазақстан университеті»
КЕАҚ қабылдау комиссиясының
төрағасы, профессор**

М.Ә.Төлеген

2026 ж.

**«Педагогикалық ғылымдар» білім саласы бойынша білім беру
бағдарламаларына түсушілер үшін арнаулы емтихан**

БАҒДАРЛАМАСЫ

Өскемен қ., 2026 ж.

НОРМАТИВТІК БАЗА

Жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидалары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығы (өзгерістермен және толықтырулармен 2024 ж. 8 шілде №341).

ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Қабылдаудың үлгілік қағидаларына сәйкес "Педагогикалық ғылымдар" білім беру саласы бойынша білім беру бағдарламаларын таңдаған оқуға түсушілер Арнаулы емтихан тапсырады.

Арнаулы емтиханның мақсаты талапкерлердің педагогикалық қызметке бейімділігін анықтау болып табылады.

Педагогикалық жағдаяттарды шешу кезінде талапкерге педагогикалық тәсілдерді қолдана отырып, шешілуі тиіс Арнаулы педагогикалық жағдаяттар ұсынылады.

- Нәтижелерді бағалау кезінде қалыптасқан жағдайды шешудің ұсынылған тәсілінің конструктивтілігі мен негізділігі ескеріледі;
- жағдайды және оның туындау себептерін жедел бағдарлай білу;
- әсер ету нәтижелерін болжай білу.

Бағдарлама Арнаулы емтиханды өткізу тәртібін, қатысушылардың құқықтары мен міндеттерін, ұйымдастыру рәсімін белгілейді.

МАЗМҰНЫ

Педагогикалық мамандықтарға түсу кезіндегі Арнаулы емтиханның өткізілу мақсаты талапкерлердің педагогикалық қызметке бейімділігін анықтау болып табылады.

Арнаулы емтиханды тапсыру 2026 жылдың 20 маусымнан 20 тамызына дейін жүзеге асырылады.

Педагогикалық ББ - оқуға түсуші тұлғалар университеттің қабылдау комиссиясының төрағасы бекіткен кестеге сәйкес қабылдау комиссиясы өткізетін Арнаулы педагогикалық емтихан тапсырады.

Арнаулы емтиханды ұйымдастыру және өткізу үшін емтихан комиссиясы тағайындалады, оның құрамына "Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті" КЕ АҚ педагогикалық білім беру және менеджмент, психология және түзету педагогикасы кафедраларының оқытушылары кіреді. Арнаулы емтиханды өткізу кестесі мен оның ұзақтығын "Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті" КЕ АҚ қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және құжаттарды қабылдау басталғаннан кешіктірмей талапкерлердің назарына жеткізіледі.

"Педагогикалық ғылымдар" білім беру саласы бойынша білім беру бағдарламаларында Арнаулы емтихан өткізу нысаны – педагогикалық жағдаяттарды шешу.

Оқуға түсушілерге болашақ жұмысқа дайындық дәрежесі, оның кәсіби мамандықты таңдауы туралы түсініктерін нақтылау үшін семантикалық, жеке, нақтылау сұрақтары қойылуы мүмкін.

ТАЛАПкерлерді арнаулы даярлауға қойылатын негізгі талаптар

Оқуға түсуші білуі қажет:

- адамның жеке анатомиялық-физиологиялық және психикалық жыныстық-жастық ерекшеліктерін;
- қоғамдағы мінез-құлық ережелері (этика және этикет);
- жанжалдарды шешу қағидасы және тәсілдерімен таныс болуы керек;
- моральдың негізгі принциптері мен нормалары; гуманизм, ар-ождан бостандығы ұғымдарымен таныс болуы керек.

Оқуға түсушінің міндеттері:

- өмірлік тәжірибе негізінде педагогикалық міндеттерді шешу;
- педагогикалық жағдайлардың шешімін болжауды және жобалауды жүзеге асыру;
- проблемалық педагогикалық жағдайларды шешу жолдарын жобалау;
- басқа адамды түсіну және қабылдау, эмпатияға, төзімділікке ие болу;
- басқа адамдармен ынтымақтасу: шағын топтардағы мәселелерді шешу, диалог пен пікірталас жүргізу;
- педагогикалық міндеттерді шешудің стандартты емес, шығармашылық тәсілдерін табу.

Оқуға түсушіге қойылатын кәсіби талаптар:

- педагогикалық міндеттерді шешу;
- социумдағы белсенді психологиялық-педагогикалық өзара әрекеттесу;
- әлеуметтік маңызды құндылықтарға бағытталған эмоционалды-еріктік реттеу.

АРНАУЛЫ ЕМТИХАНДЫ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

1.1 "Педагогикалық ғылымдар" саласы бойынша ББ - на түсу үшін Арнаулы емтихан өткізу 20 маусым мен 20 тамыз аралығында жүзеге асырылады.

Арнаулы емтихан өткізу форматы онлайн режимде болса, емтихан ZOOM/meeting.Cert.kz платформасы немесе Пәндік комиссия мүшелері мен талапкерлерге қолжетімді кез келген басқа стримингтік платформа арқылы бейнеконференциялық байланыс арқылы ұйымдастырылады.

1.2 Педагогикалық ББ-ға оқуға түсуші тұлғалар университеттің қабылдау комиссиясының төрағасы бекіткен кестеге сәйкес қабылдау комиссиясы өткізетін бір Арнаулы емтихан тапсырады.

1.3 Педагогикалық мамандықтарға түсушілер үшін Арнаулы емтихан «жіберу» немесе «жібермеу» нысанында бағаланады.

1.4 Арнаулы емтихан бейне-тіркеу арқылы өткізіледі.

1.5 Оқуға түсушіні Арнаулы емтихан өтетін жерге жіберу жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жүзеге асырылады.

1.6 Арнаулы емтихан басталғанға дейін оқуға түсушілерге емтихан материалдары беріледі және титулдық парақтарды ресімдеу тәртібі түсіндіріледі, сондай-ақ Арнаулы емтиханның басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерді жариялау уақыты мен орны және апелляцияға өтініш беру рәсімі көрсетіледі.

Стримингтік платформаларды қолдана отырып, Арнаулы емтихан өткізу жағдайында талапкердің қатысуымен «Кездейсоқ сандар генераторы» бағдарламасын қолдану көзделеді. Содан кейін билеттің мазмұны экранға шығарылады. Оқуға түсушілердің емтихан нәтижелері қабылдау комиссиясына экраннан скрин-шотқа түсіріп жіберу арқылы ұсынылады.

1.7 Арнаулы емтиханға себепсіз келмеген талапкерлер емтихан тапсыруға жіберілмейді.

Шығармашылық емтиханға дәлелді себеппен келмегенін, растайтын құжаттарды (талапкердің науқастануы, Төтенше жағдайлар немесе жол-көлік оқиғалары, жақындарының қайтыс болуы) ұсынған адамдар шығармашылық емтиханға кесте бойынша қосымша белгіленген күні пәндік комиссия төрағасының атына жазылған жазбаша өтініш негізінде басқа уақытта жіберіледі.

1.8 Арнаулы емтихан өткізуге 50 минут бөлінеді.

1.9 Арнаулы емтиханды өткізу қорытындылары рұқсаттама ведомость арқылы ресімделеді және нәтижелерді жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) беріледі. Комиссия хаттамасына төраға және қатысып отырған барлық комиссия мүшелері қол қояды.

1.10 Арнаулы емтихан нәтижелерін қабылдау комиссиясы емтихан өткізілген күні жариялайды.

1.11 «Педагогикалық ғылымдар» білім беру саласы бойынша Арнаулы емтиханның нәтижелері бойынша оқуға түсушіге қабылдау орны бойынша ЖОО-ға ұсыну үшін ведомостан үзінді беріледі.

1.12 Апелляцияға өтінішті апелляциялық комиссия төрағасының атына Арнаулы емтихан тапсырған тұлға емтихан нәтижелері жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылдайды және апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарайды. Арнаулы емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция жөніндегі шешім комиссия мүшелері жалпы санының көпшілік даусымен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда Комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады.

1.13 Апелляциялық комиссияның жұмысы төрағаның және барлық комиссия мүшелерінің қолы қойылған хаттамамен ресімделеді. Апелляция нәтижелері бір күндік жұмыс күні ішінде өтініш берушінің назарына жеткізіледі.

АРНАУЛЫ ЕМТИХАН НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

1. Кәсіби құзыреттердің қалыптасу деңгейін көрсететін критерийлік бағалау шкаласы.

Ең жоғары балл: 20

Өту шегі: 12 балл

2. Бағалау критерийлерінің құрылымы.

Көрсеткіш	0 балл	1–2 балл	3–4 балл	5 балл
Аналитикалық компонент				
Жағдайды түсіну	Мәселенің мәнін түсінбейді	Мәселені ішінара анықтайды	Негізгі себептерін анықтайды	Себептерді терең талдайды, контексті ескереді
Педагогикалық ұстаным	Авторитарлық/агрессивті	Формалды түрде дұрыс	Гуманистік	Жас ерекшеліктерін ескеретін гуманистік ұстаным
Жобалаушылық компонент				
Ұсынылған шешім	Ұсынылмаған	Үстірт ұсынылған	Шынайы, іске асыруға болатын	Педагогикалық тұрғыдан негізделген, баламалы нұсқалары бар
Салдарды болжау	Болжай алмайды	Ішінара болжайды	Нәтижені болжайды	Қысқа және ұзақ мерзімді салдарды болжайды
Коммуникативтік компонент				
Сөйлеу анықтылығы	Анық емес, жүйесіз	Қателер жібереді	Жалпы логикалық тұрғыдан дұрыс	Анық, сауатты, сенімді сөйлейді
Эмпатия және толеранттылық	Көрінбейді	Жағдаяттық сипатта	Байқалады	Тұрақты педагогикалық эмпатия көрсетеді
Тұлғалық кемелдік және кәсіби мотивация				
Өзін-өзі бақылау	Импульсивті	Бақылауы әлсіз	Жеткілікті деңгейде	Толық сабырлық пен ұстамдылық танытады
Мамандықты таңдаудың саналылығы	Дәлелдей алмайды	Жалпы сөздермен шектеледі	Саналы таңдағанын көрсетеді	Нақты кәсіби ұстанымы қалыптасқан

**ЖОО-да АРНАУЛЫ ЕМТИХАНДАР ӨТКІЗІЛЕТІН ОҚУ
БАҒДАЛАМАЛАРЫНЫҢ ТІЗІМІ**

V001	Педагогика және психология
V002	Мектепке дейінгі оқыту және тәрбиелеу
V003	Бастауыш оқытудың педагогикасы мен әдістемесі
V009	Математика мұғалімдерін даярлау
V010	физика мұғалімдерін даярлау
V011	Информатика мұғалімдерін даярлау
V012	Химия мұғалімдерін даярлау
V013	Биология мұғалімдерін даярлау
V014	География мұғалімдерін даярлау
V015	Гуманитарлық пәндер бойынша мұғалімдерді даярлау
V016	Қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімдерін даярлау
V017	Орыс тілі мен әдебиеті мұғалімдерін даярлау
V018	Шет тілі мұғалімдерін даярлау
V019	Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану мамандарын даярлау
V020	Арнаулы педагогика мамандарын даярлау

**ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЖАҒДАЯТТАРДЫҢ СҰРАҚТАРДЫҢ
(үлгі сұрақтары)**

Педагогикалық жағдаят 1

Оқушы «Мен бүгін тағы да дәптерімді алып келуді, үй тапсырмасын орындауды т.б. ұмытып кеттім», - деді мұғалімге. Мұғалім бұл жағдайда қалай жауап беруі мүмкін?

1. «Міне, тағы да!»
2. «Бұл сенің жауапкершілігі жоқ оқушы екеніңді көрсетпей ме?»
3. «Саған барлық іске салмақты оймен қарауды бастау керек сияқты деп ойлаймын».
4. «Тапсырманы неге орындамағаныңды білгім келеді».
5. «Қалай ойлайсың, мен неге әрдайым осы жайлы сенің есіңе түсірем?»
6. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз:

Педагогикалық жағдаят 2

Оқушы «Сабақта сіздің сөйлегеніңіз және қорғағаныңыз маған ұнамайды», - деді мұғалімге. Мұғалімнің жауабы қандай болуы мүмкін?

1. «Сен, мүмкін, бұл туралы түсінбейтін шығарсың?»
2. «Алдағы уақытта барысында сенің ойыңның өзгеруіне сенімдімін».
3. «Ал сен өзін ұнатасың ба және қорғауға дайынсың ба?»
4. «Жолдасыңның түсінігі мен талғамы жоқ».

5. «Сен қалай ойлайсың, мен неге мұны айтып отырмын және қорғаймын?»

5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз:

Педагогикалық жағдаят 3

Оқушы мұғалімге оның сабақ берген пәнінен жақсы меңгеру мүмкіндігіне орай өзінің сенімсіздігін білдіріп: «Мен сізге мені толғандырып жүрген мәселе жайлы айттым. Енді сіз маған мұның себебін және одан әрі не істеуім керектігін айтыңызшы», - деді. Мұғалім бұл сұраққа қалай жауап беруі керек?

1. «Менің ойымша, сізде толық қанағаттанбаушылық бар сияқты».

2. «Мазасыздануға ешқандай негіздеме жоқ».

3. «Тұжырымдалған ойымды айтпас бұрын, бірінші кезекте сізді толғандырған мәселе жайында біліп алуым керек».

4. «Мен сізге қазір нақты жауап беруге дайын емеспін, маған ойлану қажет».

5. «Еш уайымдама, мұндай жағдай менің басымнан да өткен».

6. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз:

Педагогикалық жағдаят 4

Сіз жақын құрбыңыз жөнінде мектепте танымал екі қыздың әңгімесін естідіңіз. Сізді құрбыңыз жайлы айтылған жағымсыз әңгіме ашуландырады және құрбыңыздың жағына шығатын болсаңыз, олардың Сізге күмәнмен қарайтынын білесіз.

Сіздің әрекетіңіз:

1. Өз досыңызға жүгіріп барып, болған әңгімені жеткізесіз.

2. Әңгімені естісеңіз де, естімеген кейіп танытасыз.

3. Өз құрбыңызды қорғау үшін әңгімеге араласасыз.

4. Олардың әңгімесінің негізі жоқ екенін дәлелдейсіз

5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 5

Үзілісте мектеп дәлізінде келе жатып, 6-сыныптың екі оқушысының төбелесіп жатқанын көрдіңіз. Оларды сіздің келіп қалғаныңыз да, сіздің ескертуіңіз де тоқтата алмады. Бұл жағдайда сіз не істер едіңіз және неге олай істер едіңіз (қандай әрекет жасар едіңіз, не істер едіңіз, не айтар едіңіз)?

1. Кезекші мұғалімді көмекке шақырар едім.

2. Сынып жетекшісіне барып айтар едім.

3. Сыныптастарына балаларды ажырату керектігін айтар едім.

4. Төбелесіп жатқан балаларды өзім ажыратар едім.
5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.
Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.
Жауабыңызға түсініктеме беріңіз:

Педагогикалық жағдаят 6

Сіз үзілісте оқушылардың бірі мұғалімге жүйелі түрде келіп, өзінің сыныптастары туралы айтатынын байқадыңыз. Ол тапсырманы кім кімнен көшіргенін, кім үй тапсырмасын орындамағанын, кім кімді қалай мазақтайтынын айтады. Бұл жағдайда сіз не істер едіңіз және неге олай істер едіңіз (қандай әрекет жасар едіңіз, не істер едіңіз, не айтар едіңіз)?

1. Бұл әрекеттің дұрыс еместігін түсіндіремін.
2. Сыныптастарыма естігенім жайында айтамын.
3. Осы оқушының мінез-құлқы туралы сынып жетекшісіне айтамын.
4. «Адамның адамгершілік құндылықтары» туралы тәрбие сағатын өткізуге ұсыныс беремін.
5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.
Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.
Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 7

Сіз тақтада белгілі бір әрекет орындап жатырсыз (теңдеулер шығару, формула жазу және т.б.). Сіздің жазбаларыңызда қате кеткен. Оқушылардың біреуі байқап қалып, бүкіл сынып көретіндей айтып қалды. Бұл жағдайда сіз не істер едіңіз?

1. Қатесіне келісемін және жөндеймін.
2. Жағымсыз түрде әрекет етемін.
3. Кеткен қатені көрсеткені үшін алғыс білдіремін.
4. Көңіліме аламын және бірден білдіремін.
5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.
Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.
Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 8

Сіз сынып жетекші болып отырған 9-сыныптың оқушылары бір оқушыға бойкот жариялады. Бұл жағдайда сіз не істер едіңіз (сіздің әрекетіңіз, не істейсіз, не айтасыз т.б.) және неге?

1. Жанжалдың не себептен болуын анықтау үшін сыныппен сөйлесемін.
2. Әр оқушымен жеке әңгіме жүргіземін.
3. Ата-аналар жиналысын өткіземін.
4. Мектептің психолог маманымен ақылдасамын.
5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.
Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.
Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 9

Сіздің көзіңізше оқушылардың бірі сіздің әріптесіңіздің біріне теріс баға берді. Бұл жағдайда сіз не істер едіңіз (сіздің әрекетіңіз, не істейсіз, не айтасыз т.б.) және неге?

1. Адамның сыртынан жаман пікір айтудың әдепсіздікке жататынын түсіндіремін.

2. Қатал түрде оқушыны орнына қоямын.

3. Оған мұғалімді бағалауға құзыреттілік берілмегенін түсіндіріп көремін.

4. Мұғалімдер бөлмесіне шақыртамын.

5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 10

Сіздің тоқсандыққа қойған бағаларыңыз бойынша келіспеушіліктерін білдіріп, 10-сынып оқушыларының ата-аналары сізге келді. Олар Сіздің тоқсандыққа қойған бағаларыңызды әділетті емес деп санайды. Бұл жағдайда сіз не істер едіңіз және неге олай істер едіңіз (қандай әрекет жасар едіңіз, не істер едіңіз, не айтар едіңіз және т.б.) ?

1. Ата-аналарды сабаққа қатысуға шақырамын.

2. Пән мұғалімдерін ата-аналармен әңгімелесуге шақырамын.

3. Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау критерийлерін түсіндіремін.

4. Педагог қызметін бағалау олардың құзыретіне жатпайтынын түсіндіріп, теріс пікір білдіремін.

5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 11

Сіздің сыныбыңызда екі беделді бала бар – тәртіпті және тәртіпсіз. Оқушылардың басым көпшілігі тәртіпсіз баланың тобында. Бұл жағдайда сіз не істер едіңіз және неге олай істер едіңіз (қандай әрекет жасар едіңіз, не істер едіңіз, не айтар едіңіз) және т.б. ?

Тәрбие сағатын өткіземін.

1. Мектеп психологымен ақылдасамын.

2. Ата-аналар жиналысын өткіземін.

3. Тәртіпсіз баламен жеке жұмыс жүргіземін.

4. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 12

9-сынып оқушысы мектепке ашық-шашық киімде, қатты боянып, жылтырақтарды тағып келді. Сіздің іс-әрекетіңіз:

1. Оқушымен жеке әңгіме құрамын.

2. Ата-анасын мектепке шақырамын.
3. Киімін ауыстыру үшін үйіне жіберемін.
4. «Заманауи қыздардың сырт келбеті» атты сынып сағатын жоспарлаймын және өткіземін.
5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.
Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.
Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 13

Сіз жаңа тақырып бойынша сабақ өтіп жатырсыз. Кенеттен сіздің айтқан сөздеріңіз оқушылардың қатты күлкісін келтірді. Бұл жағдайда сіз не істер едіңіз және неге олай істер едіңіз (қандай әрекет жасар едіңіз, не істер едіңіз, не айтар едіңіз және т.б.)?

1. Мән берместен сабақты жалғастырамын.
2. Сабақты бөліп, күлкінің себебін анықтаймын.
3. Сол уақытта мән бермеймін, бірақ сабақтың соңында сөйлесемін.
4. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.
Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.
Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 14

Сізден параллель сыныптағы ауырып қалған әріптесіңіздің орнына сабағын алмастыруыңызды өтінді. Сабақ барысында Сіздің әріптесіңіз өткен сабақты оқушылардың дұрыс меңгермегені анықталды. Бұл жағдайда сіз не істер едіңіз және неге олай істер едіңіз (қандай әрекет жасар едіңіз, не істер едіңіз, не айтар едіңіз және т.б.)?

1. Өткен тақырыпты қайталау түрінде қысқаша түсіндіріп, содан соң жаңа сабақты өтуге кірісемін.
2. Бұл сағатты өткен сабақты толық түсіндіруге арнаймын.
3. Сабаққа түсінбегеніне қарамастан берілген тақырып бойынша сабақты өткіземін.
4. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.
Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.
Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 15

Сіз сабақ өтіп жатырсыз. Өтіліп жатқан тақырып бойынша сізге бір оқушы сұрақ қояды. Сіз сұрақтың жауабын білмейсіз. Бұл жағдайда сіз не істер едіңіз және неге олай істер едіңіз?

1. Сұраққа жауап беруге тырысамын.
2. Сұрақтың нақты жауабын оқушының өзіне тауып кел деп тапсырма беремін.
3. Бұл сұрақтың нақты жауабын білмейтіндігімді мойындаймын.
4. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.
Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 16

Сіз сынып жетекшісі болып қызмет ететін сыныпта материалдық жағдайлары әртүрлі балалар жиналған. Сіздің байқауыңызша, материалдық жағдайы жоғары отбасынан шыққан балалар материалдық жағдайы төмен отбасынан келген балаларды шеттетеді.

Сіздің әрекетіңіз? (Не айтасыз? Қандай әдіс қолданасыз?)

1. Бұл тақырыпта тәрбие сағатын өткіземін.
2. Мектеп психологынан кеңес аламын.
3. Жағдайы жоғары отбасынан шыққан балалармен әңгіме өткіземін.
4. Ата-аналар жиналысын ұйымдастырамын.
5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдалған жауап нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 17

Сіз семинар түрінде сабақ жүргізудесіз. Оқушылар бір-біріне қарама-қайшы пікірлер айтуда. Нәтижесінде сынып екіге бөлінді, оның бірі қате пікірді қолдауда.

Сіздің әрекетіңіз? (не істейсіз, не айтасыз және неге?)

1. Пікірлердің бір ортақ мәмілеге келуін ойластырамын.
2. Балалардың өз қателерін өздері табуына бағыт-бағдар беремін.
3. Бір топтың қате жібергенін бірден айтып саламын.
4. Балаларды мұқият тыңдаймын да, өз пікірімді айтамын.
5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдалған жауап нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 18

Сіз сабақ жүргізудесіз, сынып еңбектенуде. Сабақтың дәл ортасына таман бір оқушы кенеттен орнынан тұрып, есікті тарс жауып, сыныптан шығып кетті.

Сіз не істейсіз? Сіздің реакцияңыз?

1. Мән бермеймін.
2. Оқушыны қайтарамын да, сынып ережесін есіне саламын.
3. Дәл қазір мән бермеймін, бірақ кейін шақырып алып, сөйлесемін.
4. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 19

Сабақ кезінде соңғы қатардан хат тарайды. Оқушылар үнсіз сол хатты оқып, төбеге қарап, мұғалімнің бар екенін елеместен мәз болып күледі. Мұғалім хатты көріп, оны балалардан алып қояды да, оқиды. Онда

«төбеге қара» деген жазу бар екен. Мұғалім жоғары төбеге қарайды, осы кезде бүкіл сынып айқайлап күледі.

Сіз не істейсіз?

1. Сыныппен бірге мен де күлемін.
2. Мән бермеймін.
3. Оқушыларға тәртіп ережесі жайлы ескертемін.
4. Хаттың авторын анықтауға кірісемін.
5. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз

Педагогикалық жағдаят 20

Сіз 10-сыныпта сабақ жүргізу үстіндесіз. Бір оқушы сіздің ашуыңызды шақыру мақсатында, сізді тыңдамайтынын білдіріп, музыка қосты. Сіздің әрекетіңіз?

1. Мән бермеймін (елемеймін).
2. Ұрсамын (жекимін).
3. Дәл қазір мән бермеймін, бірақ сабақтан соң сөйлесемін.
4. Музыканы сабақтан соң тыңдауды ұсынамын.
1. Өз нұсқаңызды ұсыныңыз.

Таңдап алған жауабыңыздың нұсқасын негіздеңіз.

Жауабыңызға түсініктеме беріңіз:

Әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер

1. Қоянбаев Ж.Б., Қоянбаев Р.М. Педагогика: оқу құралы. – Алматы: Эверо, 2021. – 384 б.
2. Әбенбаев С.Ш. Тәрбие теориясы мен әдістемесі: оқу құралы. – Алматы: Дарын, 2020. – 336 б.
3. Жарықбаев Қ.Б., Қалиев С.Қ. Қазақ тәлім-тәрбиесі: оқу құралы. – Алматы: Санат, 2021. – 352 б.
4. Аймауытов Ж. Тәрбиеге жетекші. – Алматы: Раритет, 2022. – 240 б.
5. Мусин Қ.С., Ахметова Г.К. Педагогикалық психология: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 320 б.
6. Алдамұратов Ә. Жалпы психология: оқу құралы. – Алматы: Білім, 2020. – 312 б.
7. Сейталиев Қ.П. Педагогикалық жағдаяттар және оларды шешу жолдары: оқу-әдістемелік құрал. – Алматы: Эверо, 2022. – 180 б.
8. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі. Педагогтің кәсіби стандарты және педагогикалық әдеп қағидалары. – Астана, 2023. – 68 б.

Қосымша әдебиет тізімі

1. Сәтімбекова Р.К., Тәжібаева С.Ж. Педагогикалық шеберлік негіздері: оқу құралы. – Алматы: Эверо, 2021. – 256 б.

2. Қалиев С.Қ., Мусин Қ.С. Тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі: жоғары оқу орындарының студенттеріне арналған оқулық. – Алматы: Қазақ университеті, 2022. – 340 б.

3. Төлегенова А.А., Нұрмағамбетова Г.М. Психологиялық-педагогикалық практикум: жағдаяттық тапсырмалар мен кейстер жинағы: оқу-әдістемелік құрал. – Астана: Фолиант, 2023. – 220 б.

Пән комиссиясының төрайымы

Н.Н. Радченко